

Ako správne citovať v bakalárskych a diplomových prácach

Záverečná práca je podľa zákona o vysokých školách (zákon č.131/2002 Z. z. a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov) súčasťou štúdia podľa každého študijného programu, ktorá spolu s jej obhajobou tvorí jeden predmet; obhajoba záverečnej práce patrí medzi štátne skúšky a je jednou z podmienok riadneho ukončenia štúdia. Záverečná práca je samostatnou prácou študenta.

Záverečná práca je:

bakalárska práca, diplomová práca, dizertačná práca, rigorózna práca a habilitačná práca.

Dokumenty

- Smernica o náležitostiach záverečných prác, ich bibliografickej registrácii, kontrole originality, uchovávaní a sprístupňovaní.
- STN ISO 690:2022 Informácie a dokumentácia: Návod na tvorbu bibliografických odkazov na informačné pramene a ich citovanie.
- Vyhláška ÚNMS SR č. 76/2019 Z. z. o výške úhrady za poskytovanie technickej normy.
- Zákon č. 60/2018 Z. z. §14 o technickej normalizácii Úrad pre normalizáciu, metrológiu a skúšobníctvo Slovenskej republiky.

Čo je citácia - citát

- **Citácia** je symbol alebo údaj, ktorý označuje citované miesto.

Nachádza sa na mieste nasledujúcom po citáte alebo citovanom (parafrázovanom) texte, podľa niektorej metódy odporúčenej normou STN ISO 690:2022.

- Slúži na spojenie prebratého (citovaného) textu so záznamom o citovanom dokumente.

⇒ na spojenie citovaného miesta so skráteným záznamom o citovanom dokumente umiestneným napr. pod čiarou na príslušnej strane textu. Tento záznam je potom položkou v zozname bibliografických odkazov.

- **Citát** je text doslovne prevzatý z citovaného dokumentu, resp. informačného zdroja.

Citujeme

Citujeme akúkoľvek formu dokumentu alebo prevzatú časť, v prípade ak preberáme:

- doslovný text (citát),
- modifikovaný text alebo jeho časť (parafráza),
- tabuľky, grafy, obrázky,
- internetové zdroje ...

v súlade s Autorským zákonom SR (Zákon č. 185/2015)

Zásady citovania

1. Bibliografický odkaz musí presne identifikovať zdroj, aby ho bolo možné bez ťažkostí vyhľadať.

(Bibliografický odkaz je štandardizovaný popis citovaného dokumentu a musí obsahovať predpísané časti popisu.)

2. Poradie údajov v odkaze (v popise zdroja) je záväzné.

3. V celej práci treba používať rovnakú techniku citovania.

Zásady citovania

V prípade, že časť prevzatú z iného diela, doslovne citujeme, dáme ju do úvodzoviek.

- Ak parafrázujeme, úvodzovky použiť nemusíme.
- V každom prípade ale za touto časťou textu musí byť údaj zdroja.

Vzt'ahy medzi základnými prvkami citačného procesu (harvardský systém)

knihovnícky tradicionalizmus a jednostrannosť systémového technokratizmu a „*vidieť človeka aký je, čo vie a čo chce vedieť, ako vie robiť, čo k tomu z ľudského fondu poznania potrebuje, aké sú jeho vlastnosti a schopnosti, jeho kultúrna, kvalifikačná a informačná úroveň, ktorá mu uľahčí sebapoznávanie, sebaaktualizovanie, sebarealizáciu v danom prostredí i spoločnosti*“ (Žatkuliak 1981). Dnes, po dvadsiatich rokoch, je téma človeka v spoločenských procesoch všeobecne znovu oživená a miestami sa zdá, že až zdevalvovaná (napríklad „zázračnými“

citát

citácia v texte

Príklady – vnútrotextové citácie

System mena a dátumu (tzv. harvardský systém):

- „Typickými znakmi sú tiež irónia a sarkazmus, ktoré v Ballovej próze nie sú len odmietnutím a zatratením sveta, ale aj spôsobom jeho poznávania.“ (Karpinský 2011).

Príklady – vnútrotextové citácie

Číselný systém vo forme horného indexu, ktorý odkazuje na poznámku pod čiarou:

- „Typickými znakmi sú tiež irónia a sarkazmus, ktoré v Ballovej próze nie sú len odmietnutím a zatratením sveta, ale aj spôsobom jeho poznávania“¹¹.
- „Práve v roku 1915 Rakúsko-Uhorskom otriasala vojna, naozaj krvavo sa bojovalo napríklad na južnej strane Karpát“¹².

---

¹¹ KARPINSKÝ, Peter, 2011. Päť X päť: Antológia súčasnej slovenskej prózy.

¹² Online. Dostupné z: http://www.valka.cz/clanek_12331.html. [cit. 2023-09-04].

Príklady – vnútrotextové citácie

Číselný systém (číslo v hranatej zátvorke), ktorý odkazuje na poznámku pod čiarou:

- „Typickými znakmi sú tiež irónia a sarkazmus, ktoré v Ballovej próze nie sú len odmietnutím a zatratením sveta, ale aj spôsobom jeho poznávania“ [11].
- „Práve v roku 1915 Rakúsko-Uhorskom otriasala vojna, naozaj krvavo sa bojovalo napríklad na južnej strane Karpát“ [12].

---

[11] KARPINSKÝ, Peter, 2011. Päť X päť: Antológia súčasnej slovenskej prózy.

[12] Online. Dostupné z: http://www.valka.cz/clanek_12331.html.
[cit. 2023-09-04].

Príklady – citácia obrázkov

Obrázok 3 Koaličné veliteľstvá nevojenskej operácie

Resolute Support v Afganistane

Zdroj: Resolute Support Mission

Príklady – citácia tabuliek

Tabuľka 12 Stanovenie utility variantov rozhodovania pre kritérium K_5 - Letiská

$V_3 \rightarrow V_2 \rightarrow V_1 \rightarrow V_4$

	V_1	V_2	V_3	V_4	Σ	Utilita
V_1	1	0,33	0,2	3	4,53	0,14
V_2	3	1	0,33	5	9,33	0,30
V_3	5	3	1	7	16,00	0,51
V_4	0,33	0,2	0,14	1	1,67	0,05
Σ					31,53	

Zdroj: autor

Citácia obrázkov a tabuliek

Zdroj: citácia (tabuľku ste prebrali celú z iného zdroja)

Zdroj: autor na základe dát z ... (prebrali ste surové dáta, ale ste ich spracovali)

Zdroj: autor (ak ste dáta zozbierali sami a tabuľku spracovali sami)

Na konci práce nesmie chýbať:

- Zoznam tabuliek
- Zoznam obrázkov

Citácia noriem

Žiadosť o udelenie súhlasu na citovanie časti slovenskej technickej normy alebo časti technickej normalizačnej informácie

Podľa § 14 ods. 5 a 6 zákona č. 60/2018 Z. z. o technickej normalizácii (ďalej len „zákon“) Úrad pre normalizáciu, metrológiu a skúšobníctvo Slovenskej republiky ako slovenský národný normalizačný orgán udeľuje súhlas na odplatné alebo bezodplatné citovanie časti slovenskej technickej normy alebo časti technickej normalizačnej informácie.

Od 1.4.2020 sa podľa § 14 ods. 4 písm. a) zákona žiadosti o udelenie súhlasu na citovanie časti slovenskej technickej normy alebo časti technickej normalizačnej informácie podávajú prostredníctvom automatizovaného systému, ktorý nájdete na <https://citacie.unms.sk/>

Zoznam použitej literatúry

- zoznam bibliografických odkazov

V závere textu nesmie chýbať zoznam všetkých zdrojov (knižných, časopiseckých, legislatívnych, internetových zdrojov a iných, ktoré ste citovali v záverečnej práci).

Zoznam bibliografických odkazov je potrebné zostaviť podľa toho aký systém citovania ste používali v celej záverečnej práci.

- **harvardský systém – abecedne**
- **číselný systém – podľa poradových čísel citovania**

Príklady zápisov rôznych bibliografických odkazov na zdroje použité v texte

Monografia:

ŽATKULIAK, Ján G., 1981. *Používatelia odborných informácií a informatické služby*. Bratislava: Slovenské pedagogické nakladateľstvo.

Turistika a športy v prírode: súčasný stav a najnovšie trendy, 2003. Liptovský Mikuláš: Vojenská akadémia v Liptovskom Mikuláši. ISBN 80-8040-221-3.

KICZKO, Ladislav, 1997. *Slovník spoločenských vied*. Bratislava: Slovenské pedagogické nakladateľstvo. ISBN 80-08-01040-1.

Článok z časopisu:

STEINEROVÁ, Jana. Princípy formovania vzdelania v informačnej vede. *Pedagogická revue*. Roč. 2 (2000), č. 3 s. 8-16. ISSN 1335-1982.

Príspevok v zborníku:

KRŠKA, Peter, 2002. Časové charakteristiky skoku o žrdi žien. **In:** *Problémy súčasnej atletiky. Zborník prác z vedeckej konferencie*. Bratislava: ICM Agency, s. 122-125. ISBN 80-89075-12-6.

Príklady bibliografických odkazov

Webové stránky, elektronické monografie:

- SMITH, Albert, 2008. *Constitutional history*. **CD ROM**. Toronto: Steward Press. ISBN 0-7710-1932-7. [dátum citovania 2023-09-04].
- ZECHENTER-LASKOMERSKÝ, Gustáv Kazimír, 2010. *Cestovanie z Viedne do Chorvátskej r. 1846*. **Online**. Zlatý fond denníka SME. ISBN 0-7710-1932-7. **Dostupné na:** http://zlatyfond.sme.sk/dielo/1325/Zechenter-Laskomersky_Cestovanie-z-ViednedoChorvatskej-r-1846. [zobrazené 2023-09-04].
- *Firemník*, ©2011. **Online databáza**. Nižný Klátov: Goalnet. **Dostupné na:** <http://www.firemnik.sk/>. [dátum citovania 2023-09-04].
- AICHBAUER, Stefan, 2022. *Responsible Procurement: Leading the Way to a Sustainable Tomorrow*. Cham: Springer International Publishing. ISBN 978-3-030-98639-1. **Dostupné na:** <https://doi.org/10.1007/978-3-030-98640-7>. [sprístupnené 2023-09-05].

Pri online zdrojoch uvádzame **Dostupné na:** a hyperlink ako https alebo https URI.

Skracovanie URL sa neodporúča.

Dátum citovania/zobrazenia/sprístupnenia je povinný len pre tzv. **dynamické online informačné zdroje**, tzn. pre zdroje, ktoré menia (aktualizujú, revidujú) svoj obsah, príp. ho dopĺňajú (= zdroje na pokračovanie).

Norma uvádza viaceré možnosti zápisu: - [sprístupnené 2023-09-04], - [dátum citovania 2023-09-04], - [zobrazené 2023-01-14]

Publikácie dostupné v Akademickej knižnici

Ako napísať a úspešne obhájiť záverečnú prácu (alebo ako zjesť slona) / Jaroslav Ďaďo

Ďaďo, Jaroslav, 1954-

Nakladateľské údaje: Ružomberok : Epos, 2022

Signatúra: Uč 5547

Ako písať záverečné a kvalifikačné práce : ako písať bakalárske práce, diplomové práce, dizertačné práce, špecializačné práce, habilitačné práce, seminárne a ročníkové práce, práce študentskej vedeckej a odbornej činnosti, ako urobiť bibliografické odkazy, ako citovať tradičné a elektronické dokumenty / Dušan Katuščák

Katuščák, Dušan, 1946-

Nakladateľské údaje: Nitra : Enigma, 2007

Signatúra: ZF 31829

Publikácie dostupné v Akademickej knižnici

Akademická príručka / Dušan Meško, Dušan Katuščák a kolektív

Meško, Dušan, 1956-

Nakladateľské údaje: Martin : Vydavateľstvo Osveta, 2005

Signatúra: Uč 5179

Efektívne vysokoškolské štúdium II. : (aktuálne študijné zručnosti a postupy) / Marián Kika

Kika, Marián, 1952-

Nakladateľské údaje: V Banskej Bystrici : Belianum, 2022

Signatúra: ZF 36063

Ako písať vysokoškolské a kvalifikačné práce : ako písať seminárne a ročníkové práce, práce ŠVOČ, diplomové, záverečné a atestačné práce a dizertácie / Dušan Katuščák

Katuščák, Dušan, 1946-

Nakladateľské údaje: Bratislava : STIMUL, 1998

Signatúra: ZF 27066

Publikácie dostupné v Akademickej knižnici

- Faltýnek, T. a kol.: Jak se vyhnout plagiátorství: Příručka pro studenty <http://hdl.handle.net/20.500.11956/123698>

EB_2024/265

- Faltýnek, T. a kol.: Jak předcházet plagiátorství ve studentských pracích: Příručka pro akademické pracovníky <http://hdl.handle.net/20.500.11956/124383>

EB_2024/264

Záver

odkaz na stránku AK – *TIPY & POMÔCKY* - Ako správne citovať?:

http://ak.aos.sk/images/Spravne_citovanie_fin.pdf

webová stránka, ktorá Vám pomôže správne citovať:

www.citace.com

Prajeme Vám veľa úspechov pri písaní záverečných prác

Ďakujem za pozornosť

Spracovala: Soňa Jačalová